

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Inšpektorát životného prostredia Žilina
Odbor integrovaného povoľovania a kontroly
Legionárska 5, 012 05 Žilina

Číslo: 6867-28016/2017/Koz/770090103

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 23/2017

Environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona a primerane v súčinnosti so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“).

A. Kontrola

Typ kontroly:	§ 34 ods. 5 a 6 zákona - Bežná
Podnet:	Nie
Výsledok:	§ 35 ods. 2 písm. a) zákona – Nápravné opatrenia § 35 ods. 2 písm. b) zákona - Pokuta § 35 ods. 2 písm. c) zákona - Výzva na podanie žiadosti
Odstúpené:	Nie

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:	Ing. Rozália Kozačková	Číslo preukazu: 521
Inšpektor:	Ing. Eva Chytčáková	Číslo preukazu: 27
Inšpektor:	Ing. Marta Martinčeková	Číslo preukazu: 114
Telefón:	041 507 51 20	
Elektronická adresa:	rozalia.kozackova@sizp.sk	

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR:	Skládka odpadov Rajeckého regiónu, združenie	
Adresa sídla:	Námestie SNP 18/18, 015 01 Rajec	
IČO:	31930387	
Kontrola oznámená:	Anna Paulínyová	Spôsob: telefonicky
Zástupca:	Anna Paulínyová	Funkcia: štatutár
Telefón:	0903244273	
Elektronická adresa:	skladka.rajec@gmail.com	

D. Prevádzka

Názov podľa IP:	Skládka odpadov Rajec - Šuja
Adresa prevádzky:	Šuja
Variabilný symbol:	770090103
Integrované povolenie:	1746/770090103/282-Chy
Vydané:	28.6.2004
Právoplatné:	19.07.2004

Projektovaná kapacita

Skládka odpadov Rajec - Šuja sa skladá z pôvodného telesa skládky (pôvodná kazeta), v ktorej je činnosť ukončená a z prevádzkovej novej kazety.

Parametre „pôvodného telesa skládky odpadov“ (pôvodná kazeta podľa IP):

Prevádzkovaná od: 02.12.1991 do: 15.07.2009

Projektovaná kapacita pôvodnej kazety skládky odpadov: 773 420 m³

Plocha pôvodnej kazety skládky odpadov je: 17 243,80 m²

Uzatvorená a zrekultivovaná plocha pôvodnej kazety:

v I. etape uzatvorenia: 4 075 m²

v II. etape uzatvorenia: 4 150 m²

Celkovo uzavreté a zrekultivované: 8225 m²

Parametre „novej kazety“:

Prevádzkovaná od: 02.2009

Kapacita novej kazety: 57 500,0 m³

Plocha novej kazety: 9 670,0 m²

Životnosť novej kazety: 13 rokov

Kategória:

5.4. Skládky odpadov, ktoré môžu prijať viac ako 10 t denne alebo majú celkovú kapacitu väčšiu ako 25 000 t, s výnimkou skládok odpadov na inertné odpady.

E. Časová os

Posledná kontrola: 07.02.2017– 10.02.2017

Kontrolované obdobie: 04.07.2017– 21.07.2017

Začatie kontroly: 04.07.2017

Prvé miestne zisťovanie: 04.07.2017

Druhé miestne zisťovanie: 21.07.2017

Vypracovanie správy: 04.09.2017

Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Áno

Videodokumentácia: Nie

Odňatie prvopisov: Nie

Odobraté vzorky: Nie

Meranie emisií: Nie

Iné: Nie

G. Zameranie kontroly

Kontrola podľa § 34 zákona o IPKZ bola zameraná na preskúmanie dodržiavania podmienok povolenia prevádzky súvisiacich s udelením zmeny súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zneškodňovanie odpadov, nakladaním s priesakovými kvapalinami a monitorovaním prevádzky.

Inšpekcia vykonala fyzickú kontrolu prevádzky súvisiacich s popisom zariadenia a podmienkami integrovaného povolenia.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Prvá miestna obhliadka prevádzky bola vykonaná dňa 04.07.2017 za prítomnosti zástupcu prevádzkovateľa. Pri kontrole bol preverený stav uzatvorenej časti skládky odpadov „pôvodnej kazety“ a prevádzkovej „novej kazety“ skládky odpadov, spôsob ukladania odpadov do telesa skládky, nakladanie s priesakovou kvapalinou a monitorovanie skládky odpadov. Celá prevádzka bola oplotená s uzamknuteľnou označenou hlavnou bránou. Obhliadkou uzatvorenej a zrekultivovanej „pôvodnej kazety“ skládky odpadov bolo zistené, že kazeta je celistvá bez známkov porušenia telesa, v čase obhliadky bola zarastená súvislým trávnatým povrchom, ktorý nebol pokosený.

Zariadenie „odvedenie priesakových kvapalín“, bolo v prevádzke, t.j. čerpadlá boli zapnuté a priesaková kvapalina sa prečerpávala do verejnej kanalizácie s vyústením do ČOV. V okolí čerpacej stanice nebolo cítiť zápach. Priesakové kvapaliny tiekli z telies skládky odpadov gravitačne cez prírodné potrubie do čerpacej stanice. Ich prítok bol neprerušovaný. Vypúšťané priesakové kvapaliny mali hnedé zafarbenie. Podľa vyjadrenia zástupcu prevádzkovateľa sa prítok priesakových kvapalín do čerpacej stanice nereguluje a je plynulý.

Pri obhliadke prevádzkovej „novej kazety“ skládky odpadov bolo zistené, že cca polovica kazety je naplnená približne do projektovanej výšky a druhá polovica kazety v smere ku vchodu je naplnená mierne nad úroveň okrajov kazety. V čase obhliadky boli na skládku odpadov prijímané odpady a ukladané do druhej polovice kazety v smere ku vchodu. Obhliadkou prvej polovice prevádzkovej „novej kazety“ bolo zistené, že nie je možné identifikovať hranicu kazety (nie je možné vizuálne určiť hranicu tesnenia – fólie) a odpady sú na okraji kazety ukladané v príliš ostrom uhle a z tohto dôvodu dochádza vo viacerých miestach k ich pádu z telesa kazety do okolia, resp. na okraj kazety. Boky telesa sú čiastočne prekryté tenkou vrstvou zeminy, ktorá nezabezpečuje stabilitu odpadov a je z časti zarastená náletovou zeleňou. Za telesom „novej kazety“ v priestore medzi telesom a stenou bývalého lomu sa nachádzalo jazero s nahromadenou kvapalinou tmavej farby s miernym zápachom, javiaca znaky priesakovej kvapaliny o rozmeroch cca 3 x 5 m. Skutočnosť, že sa s veľkou pravdepodobnosťou do tohto jazera dostala aj priesaková kvapalina potvrdzoval aj fakt, že pri obhliadke obvodu telesa sa na štrkovej ceste, ktorá je po obvode telesa, nachádzali jasné znaky pretekania priesakovej kvapaliny z telesa skládky. V tekutine aj v jej bezprostrednom okolí sa nachádzali odpady pravdepodobne odľúknuté z telesa skládky. Prevádzkovateľ bol inšpekciou vyzvaný na odstránenie vyššie uvedeného stavu (odstránenie kvapaliny z jazera, vykonanie nápravy týkajúcej sa hranice kazety, úletov a zosúvania sa odpadov mimo telesa skládky).

Druhá miestna obhliadka prevádzky bola vykonaná dňa 21.07.2017 po rannom daždi za prítomnosti zástupcu prevádzkovateľa. Pri kontrole bol preverený stav „novej kazety“ po telefonickom nahlásení prevádzkovateľa o vykonaní opatrení na nápravu vyššie popísaného stavu.

Kvapalina z jazera nachádzajúceho sa za „novou kazetou“ bola na 90 % odstránená. V mieste bývalého jazera sa nachádzali v jednom mieste pozostatky kvapaliny na ploche cca 1,5 m², ostaná plocha bola rozbahnená so značným znečistením odpadmi. Podľa vyhlásenia zástupcu prevádzkovateľa plocha nemohla byť dočistená z dôvodu predchádzajúceho daždivého počasia. Na ceste nachádzajúcej sa na hranici telesa „novej kazety“ bola navezená nová vrstva štrku. Pri obhliadke bolo zistené, že z telesa skládky v niekoľkých miestach stále uniká priesaková kvapalina do priestoru cesty, aj napriek skutočnosti, že prevádzkovateľ navýšil cestu o novú štrkovú vrstvu. Kazeta v tejto časti nemá vybudované odvádzanie dažďovej vody z bezprostredného okolia kazety. Taktiež neboli vykonané žiadne opatrenia týkajúce sa sklonu okrajov telesa a identifikácie hranice fólie. Z uvedeného dôvodu inšpekcia uloží prevádzateľovi vykonať nápravné opatrenia na odstránenie nedostatkov.

I. Použité podklady

1. Integrované povolenie č. 1746/770090103/282-Chy zo dňa 28.6.2004 a jeho zmeny.
2. Výpočet voľnej kapacity skládky a zameranie skutočného stavu skládky odpadov za rok 2016, január 2017, vypracovaná Michal Harazin, odborne spôsobilý technik vo výstavbe, osvedčenie č. T1-064/2002.
3. Technická správa – Kontrola tesnosti izolačnej fólie za rok 2016, vypracovaná GEODYN spoločnosť s r.o., Bratislava.
4. Monitorovanie procesu tvorby skládkového plynu za rok 2016, vypracovaná RNDr. Zdeněk Potyš – HGS – hydrogeoservis.
5. Monitorovanie vplyvu skládky na podzemné a povrchové vody za rok 2016, vypracovaná RNDr. Zdeněk Potyš – HGS – hydrogeoservis.
6. Fotodokumentácia zo dňa 04.07.2017 a 21.07.2017.

J. Kontrolné zistenia

Kontrola plnenia podmienok IP:

1. Podmienka **A.15.**

A.15. Povrchové vody pritekajúce z okolia skládky odpadov musia byť odvádzané odvodňovacou priekopou po obvode skládky tak, aby sa zabránilo ich prieniku do odpadov uložených na skládke odpadov.

Zistený stav **Čiastočne dodržaná**
Opis **Áno**

Kontrolou bolo zistené, že odvodňovacia priekopa nie je vybudovaná po celom obvode telesa skládky. V zadnej časti je odvodňovacia priekopa vybudovaná až na vrchole steny bývalého lomu. Táto odvodňovacia priekopa nezachytáva všetky zrážkové vody z bezprostredného okolia skládky, čo má za následok kumulácie týchto vôd v priestore medzi telesom skládky a stenou bývalého lomu, čím došlo k porušeniu podmienky A.15. integrovaného povolenia a § 5 ods. 7 vyhlášky MŽP SR č. 372/2015 Z.z. o skládkovaní odpadov a dočasnom uskladnení kovovej ortuti, keď na odvedenie povrchových vôd z okolia skládky nie je vybudovaný dostatočne dimenzovaný odvodňovací systém.

Na základe uvedeného bude prevádzkovateľovi uložené nápravné opatrenie – dobudovať odvodňovacou priekopou po celom obvode telesa skládky.

2. Podmienky **F.21., F.22.**

F.21.Všetky vzniknuté havárie a nebezpečné stavy ohrozujúce životné prostredie musia byť zaznamenané v prevádzkovej evidencii, s uvedením dátumu vzniku, informovaných inštitúciách, údajov o príčine, spôsobe vykonaného riešenia a prijatých opatreniach na predchádzanie takých stavov.

F.22.Ohlasovať inšpekcii vzniknuté havárie a iné mimoriadne udalosti, pri vážnom a bezprostrednom ohrození normy kvality životného prostredia.

Zistený stav **Nedodržané**

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ napriek skutočnosti, že za telesom „novej kazety“ v priestore medzi telesom a stenou bývalého lomu sa zhromažďuje kvapalina tmavej farby s miernym zápachom, javiaca znaky priesakovej kvapaliny, ktorá mohla bezprostredne ohroziť podzemné vody, neprijal do začiatku kontroly t.j. 04.07.2017 žiadne opatrenia na odstránenie tohto stavu, ani neinformoval o tejto skutočnosti inšpekciu ani inú inštitúciu.

3. Podmienka **H.8.**

H.8. Zabrániť vytváraniu náhodných miest vypúšťania emisií zo skládky do pôdy.

Zistený stav **Nedodržaná**

Opis **Áno**

Kontrolou bolo zistené, že z telesa skládky v niekoľkých miestach uniká priesaková kvapalina do priestoru cesty, aj napriek skutočnosti, že prevádzkovateľ navýšil cestu o novú štrkovú vrstvu. Obhliadkou prvej polovice prevádzkovej „novej kazety“ bolo zistené, že nie je možné identifikovať hranicu kazety (nie je možné vizuálne určiť hranicu tesnenia – fólie) a odpady sú na okraji kazety ukladané v príliš ostrom uhle a z tohto dôvodu dochádza vo viacerých miestach k ich pádu z telesa kazety do okolia, resp. na okraj kazety.

Na základe uvedeného budú prevádzkovateľovi uložené nápravné opatrenia:

- **vyznačiť hranicu tesnenia – fólie po celom obvode telesa skládky,**
- **upraviť sklon okrajov telesa skládky a jeho dostatočné prekrytie zeminou tak, aby bol zabezpečený sklon a stabilita svahov telesa skládky po celom jeho obvode,**
- **zistiť príčinu úniku priesakovej kvapaliny a zabrániť vytváraniu náhodných miest vypúšťania priesakovej kvapaliny zo skládky do priestoru cesty a jej okolia.**

K. Prílohy správy Nie

L. Zhodnotenie dodržania podmienok povolenia

Dodržané Nie

Nedodržané **F.21., F.22., H.8.**

Čiastočne dodržané **A.15.**

Nie je možné vyhodnotiť Nie

Zistené nedostatky:

- 1.) Kontrolou bolo zistené, že odvodňovacia priekopa nie je vybudovaná po celom obvode telesa skládky. V zadnej časti je odvodňovacia priekopa vybudovaná až na vrchole steny bývalého lomu. Táto odvodňovacia priekopa nezachytáva všetky zrážkové vody z bezprostredného okolia skládky, čo má za následok kumulácie týchto vôd v priestore

medzi telesom skládky a stenou bývalého lomu, čím došlo k porušeniu podmienky A.15. integrovaného povolenia a § 5 ods. 7 vyhlášky MŽP SR č. 372/2015 Z.z. o skládkovaní odpadov a dočasnom uskladnení kovovej ortuti, keď na odvedenie povrchových vôd z okolia skládky nie je vybudovaný dostatočne dimenzovaný odvodňovací systém.

- 2.) Prevádzkovateľ napriek skutočnosti, že za telesom „novej kazety“ v priestore medzi telesom a stenou bývalého lomu sa zhromažďuje kvapalina tmavej farby s miernym zápachom, javiaca znaky priesakovej kvapaliny, ktorá mohla bezprostredne ohroziť podzemné vody, neprijal do začiatku kontroly t.j. 04.07.2017 žiadne opatrenia na odstránenie tohto stavu, ani neinformoval o tejto skutočnosti inšpekciu ani inú inštitúciu, čím porušil podmienky F.21., F.22. integrovaného povolenia.
- 3.) Obhliadkou bolo zistené, že z telesa skládky v niekoľkých miestach uniká priesaková kvapalina do priestoru cesty, čím prevádzkovateľ nedodržiaval podmienku H.8. integrovaného povolenia. Prevádzkovateľ prijal po výzve inšpekcie pri prvej obhliadke nápravné opatrenie na odstránenie vyššie uvedeného stavu tým, že navýšil cestu o novú štrkovú vrstvu, ale toto opatrenie nebolo dostatočné, nakoľko po privalových dažďoch došlo znovu k úniku priesakovej kvapaliny do telesa cesty.
- 4.) Obhliadkou prvej polovice prevádzkovej „novej kazety“ bolo zistené, že nie je možné identifikovať hranicu kazety (nie je možné vizuálne určiť hranicu tesnenia – fólie) a odpady sú na okraji kazety ukladané v príliš ostrom uhle a z tohto dôvodu dochádza vo viacerých miestach k ich pádu z telesa kazety do okolia, resp. na okraj kazety. Boky telesa sú čiastočne prekryté tenkou vrstvou zeminy, ktorá nezabezpečuje stabilitu odpadov a je z časti zarastená náletovou zeleňou. Prevádzkovateľ umiestňuje odpad na skládke odpadov takým spôsobom, že dostatočne nezabezpečuje stabilitu uloženého odpadu a s ňou súvisiacich štruktúr skládky odpadov, čím dochádza k zosuvom odpadov do okolia telesa skládky a tým porušuje podmienku H.8. integrovaného povolenia a § 6 ods. 10 vyhlášky MŽP SR č. 372/2015 Z.z. o skládkovaní odpadov a dočasnom uskladnení kovovej ortuti, prevádzkový poriadok a technologický reglement skládky odpadov.

Iné zistenia

Je potrebné zmeniť a doplniť integrované povolenie o podmienky súvisiace s čerpaním priesakovej kvapaliny do verejnej kanalizácie.

M. Záver – celkové zhodnotenie

Na základe zistených skutočností inšpekcia:

- 1) Nariadi prevádzkovateľovi vykonať v určenej lehote opatrenia na nápravu podľa § 35 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ
- 2) uloží prevádzkovateľovi pokutu za zistený správny delikt podľa § 35 ods. 2 písm. b) zákona o IPKZ, v nadväznosti na § 37 ods. 1 písm. m) zákona o IPKZ,

- 3) vyzve prevádzkovateľa, aby v určenej lehote podal žiadosť o zmenu povolenia s súvislosťou so zmenou a doplnením podmienok súvisiacich s čerpaním priesakovej kvapaliny do verejnej kanalizácie.

N. Podpisy

Za SIŽP: Ing. Rozália Kozačková Číslo preukazu: 521

.....

Za SIŽP: Ing. Eva Chytčáková Číslo preukazu: 27

.....

Za SIŽP: Ing. Marta Martinčeková Číslo preukazu: 114

.....

Za prevádzkovateľa Skládka odpadov Rajeckého regiónu, združenie:
Anna Paulínyová, štatutár

.....